

Tallinna Halduskohus

Haldusasi nr 3-25-2694

Edastatud kohtule e-toimiku kaudu ning teistele menetlusosalistele esindajate e-posti aadressil

/kuupäev digitaallkirjas/

**Kaebuse esitaja
(Vaidlustaja)****Green IT OÜ**

Registrikood: 11306239

Mustamäe tee 3, Tallinn

info@greenit.ee, hange@telia.ee

esindaja:

Asko Pukk

AS SEB Liising

Registrikood 10281767

Hankija:**Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskus**

Registrikood: 70008440

smit@smit.ee

Esindaja:

Erle Eks

erle.eks@smit.ee**Kolmas isik:****AS Atea**

Registrikood: 10088390

Esindaja:

vandeadvokaat Marko Mehilane

marko.mehilane@njordlaw.ee**Riigihange:****minikonkurss „850 A1 lauaarvuti rentimine (kordus)“ (viitenumber 295788)****KAEBAJA TÄIENDAV SEISUKOHT**

Kaebaja jääb menetluses esitatud seisukohtade juurde, kuid lähtudes hankija ja kolmanda isiku vastustest kaebusele soovib esitada käesolevaga täiendavad seisukohad.

1. Kaebaja ei ole nõudnud, et hankija oleks pidanud pakkumuste vastavust kontrollima üksnes ja ainult tarkvara (mitte veebilehe) kuvatõmmise alusel. Kaebaja ei ole ka väitnud, et hankija ei või usaldada pakkuja kinnitusi või esitatud tõendeid.
2. Küll aga peab hankija veenduma, et tõendid, mida pakkuja on pakkumuse koosseisus mingile konkreetsele TK nõudele vastamiseks esitanud, vastaksid sellele, mida vastav tõend peab tõendama. Ehk teisisõnu – oluline pole ainult see, et oleks esitatud õige nimetuse või väljanägemisega dokument, vaid määrav on, kas ja mida see dokument sisaldab.
3. Hankija seisukohad on olnud vastuolulised, mistõttu on ka hankija põhjendusi olnud mõnevõrra keeruline mõista.
 - 3.1. Hankija on vaidlustusmenetluses põhjalikult selgitanud, kuidas tema arvates pidid kõik mõistlikud isikud aru saama, et hankija kontrollib CPU vastavust V10 tarkvaraga või V10 tarkvara ja uuemate tarkvaradega testimise andmestiku alusel (vt nt hankija 22.07.2025 täiendav seisukoht, p 2.8.).
 - 3.2. Seda arusaama on hankija korranud kaebuse vastuse p-s 2.2, kus hankija rõhutab, et tema seisukoht on olnud, et „*PerformanceTest V10 viitab antud testi versioonile, ehk väljatoodud skoor põhineb alates V10 testidel ja ülespoole.*” Seega on seni olnud hankija läbiv positsioon, et performanceTest V10 viitab mitte üksnes versioonile V10, vaid samal ajal hõlmab ka tarkvara uuemaid versioone.
 - 3.3. Eeltoodut arvestades on üllatav (kuid kahtlemata tervitatav) hankija selgituse lõppjärelendus, mille kohaselt „*Vastustaja ei ole pidanud lubatavaks vastavuskontrolli raames „mistahes muude versioonidega tehtud testide tulemusi*”“. See tähendab aga, et poolte vahel puudub tegelikult vaidlus, et TK kohaselt oli nõutav, et testi tulemus oleks saavutatud tarkvara versiooniga V10.

- 3.4. Seda kinnitab hankija täiendav selgitus, et „V10 viitab testi versioonile, kuid näitaja „Average CPU Mark: Multithread Rating“ on keskmine skoor, mis kujuneb erinevate testide põhjal, mis on tehtud V10 tarkvaral, mis oli ka sellisel kujul tehnilises kirjelduses nõutud“.
4. Seega on pooled vaatamata hankija vahepealsetele vastukäivatele seisukohtadele lõppjärelalusena ühisel arusaamisel, et TK kohaselt oli nõutud, et CPU testi skoor oleks saavutatud tarkvara versiooniga V10. See on ka ainuke õiguslikult korrektne järeldus.
- 4.1. See, kui hankija oleks erinevalt nõude sõnastusest aktsepteerinud ka testi tulemusi, mis on saavutatud nii tarkvara versiooniga V10 kui ka tarkvara uuemate versioonidega, muudaks olukorda märkimisväärselt.
- 4.2. Pakkuja valib pakutava protsessori lähtudes TK nõuetest. Pakutav protsessor on erinev, sõltuvalt sellest, millise tarkvara versiooniga ja mis tulemuse peab protsessor olema *performance* testil saavutanud. Seejuures on erinev ka vastava protsessori hind.
- 4.3. Kui hankija on kehtestanud nõude, et test peab olema teostatud tarkvara versiooniga V10, kuid tegelikkuses aktsepteerib ka muude versioonidega teostatud testi tulemusi, on tegemist laiendava tõlgendamise teel TK nõude muutmisega, mis ei saanud olla pakujatele ettenähtav. See ei ole ka lubatav ja võib mh omada mõju pakujate ringile, kuivõrd mõni pakkuja võis loobuda pakkumuse esitamisest, kui tal ei olnud võimalik pakkuda protsessorit, mille testi tulemus tarkvara versiooniga V10 ületab nõutud punktiskoori. On märkimisväärne, et raamleping on sõlmitud 13 pakkujaga, kuid käesoleva vaidluse esemeks oleval minikonkursil osales 4 pakkujat.
- 4.4. Seetõttu ongi kaebajal siinkohal rahustav tõdeda, et selles küsimuses hankijaga siiski erimeelsusi ei ole ning hankija kinnitab arusaama (millisel on kaebaja terve hankemenetluse kestel olnud), et **nõuetele vastab üksnes ja ainult protsessor, mis on saavutanud piisava skoori *performance* testil, mis on teostatud tarkvara versiooniga V10.**
5. Võtmeküsimuseks on seega, kas hankija on seda ka kolmanda isiku pakkumuses kontrollinud. Senised hankija ja kolmanda isiku antud seisukohad ei tõenda, et hankija oleks kolmanda isiku pakkumust kontrollides veendunud, et esitatud CPU testi skoor on saavutatud tarkvara versiooniga V10.
6. Kui hankija on arvamusel, et veebilehe kuvatõmmisel, millel on nt märge „*results since PerformanceTest V10*“, on kuvatud andmed üksnes tarkvara versiooniga V10 tehtud tulemuste kohta, siis see seisukoht on ekslik. Sellise märkega testi puhul on tegemist tulemustega, millesse on kaasatud tulemused alates PerformanceTest V10 versioonist (st tulemus sisaldab ka uuemate versioonide, sh V11, tulemusi). See ei kajasta tulemusi ainult V10 versiooniga. Seetõttu ei saa sellise kuvatõmmisega tõendada, et protsessor vastab kehtestatud TK nõuetele.
7. On märkimisväärne, et ka kolmas isik ise ei ole üheselt kinnitanud, et tema pakutud seadme protsessori *performance test*i tulemus on saavutatud tarkvara versiooniga V10. Kolmas isik kinnitab järjekindlalt, et on esitanud veebilehe kuvatõmmise, jättes seejuures kõrvale asjaolu, kas kuvatõmmis tõendab piisavalt TK nõudele vastamist. Hankijal tuleb aga pakkumuse vastavuse kontroll teostada sisuliselt. Sisuline kontroll ei tähenda, et hankija küll nõuab konkreetse tarkvara versiooniga teostatud testi tulemust, kuid ei kontrolli, kas esitatud tõendid nõutud asjaolu ka päriselt tõendavad.
8. Kui hankija on TK-s mingi nõude kehtestanud, tuleb ka kontrollida pakkumuse vastamist sellele nõudele. RHS § 114 lg 1 kohaselt kontrollib hankija pakkumuste vastavust RHAD-s esitatud tingimustele. RHS § 114 lg 2 kohaselt lükkab hankija pakkumuse tagasi, kui see ei vasta RHAD-s esitatud tingimustele, kui pakkuja ei esita tähtajaks hankija nõutud selgitusi või pakkuja selgituste põhjal ei ole võimalik üheselt hinnata pakkumuse vastavust RHAD-s esitatud tingimustele.

9. See, kui pakkuja (sh kolmanda isiku) esitatud andmete (veebilehe kuvatõmmise) alusel ei ole hankija saanud veenduda, et test on saavutatud konkreetse nõutud tarkvara versiooniga, ei tähenda, et need pakkumused saab või tuleb automaatselt tunnistada RHAD nõuetele vastavaks. Isegi kui hankijal puudub õiguslik alus nõuda, et pakkujad esitaksid mingeid täiendavaid dokumente lisaks RHAD-s nõutule (täiendavate selgituste küsimine pole samas keelatud), siis see ei tähenda, et hankijal puudub üldse kohustus vastavuse kontrolli teostada või et vastavaks võib tunnistada pakkumuse, mille puhul ei ole saanud vastavuses veenduda.
10. Fakt, et kaebaja esitas pakkumuse koosseisus lisaks veebilehe kuvatõmmisele ka tarkvara kuvatõmmise, ei tähenda, et kaebaja oleks kuidagi hankenõudeid moonutama asunud. Pakkujale ei saa ette heita kõrgendatud hoolega pakkumuse koostamist. Ka ei ole keelatud pakkuja poolt aktiivselt muude kui üksnes RHAD kohaselt nõutud dokumentide esitamine.

Kokkuvõttes on kaebaja jätkuvalt seisukohal, et tuleb tühistada hankija 07.07.2025 otsus nr 3-17/359-1 osas, millega hankija tunnistab vastavaks ja edukaks AS Atea pakkumuse, ning Riigihangete vaidlustuskomisjoni 05.08.2025 otsus vaidlustusasjas number 163-25/295788, millega jäeti ühispakkujate Green IT OÜ ja Aktsiaselts SEB Liising vaidlustus rahuldamata.

Lugupidamisega

Asko Pukk

Juhatuse liige

/allkirjastatud digitaalselt /